

Matan - Great Debates in Jewish Thought, History, and Halakha

Yom Haatzmaut Special - Zionism vs Anti-Zionism

#1 - משנה כתובות קי ע"ב – קיא ע"א

- 1 הכל מעלין לארץ ישראל ואין הכל מוציאין,
- 2 הכל מעלין לירושלם ואין הכל מוציאין, אחד האנשים ואחד הנשים.

#2 - רש"י מסכת כתובות דף קי עמוד ב

- 1 הכל מעלין - את כל בני ביתו אדם כופה לעלות ולישב עמו בירושלים.
- 2 אחד האנשים ואחד הנשים - אף האשה כופה את בעלה לעלות ולדור שם ואם לאו יוציא ויתן כתובה כדקתני בברייתא בגמ' בהדיא.

#3 - גמרא כתובות קי ע"ב – קיא ע"א

[א]

- 1 תנו רבנן: לעולם ידור אדם בארץ ישראל אפילו בעיר שרובה עובדי כוכבים,
- 2 ואל ידור בחוץ לארץ ואפילו בעיר שרובה ישראל,
- 3 שכל הדר בארץ ישראל - דומה כמי שיש לו אלוה,
- 4 וכל הדר בחוצה לארץ - דומה כמי שאין לו אלוה,
- 5 שנאמר: "לתת לכם את ארץ כנען להיות לכם לאלהים" (ויקרא כה, לח),
- 6 וכל שאינו דר בארץ אין לו אלוה?
- 7 אלא לומר לך: כל הדר בחוץ לארץ - כאילו עובד עבודת כוכבים;
- 8 וכן בדוד הוא אומר: "כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה'
- 9 לאמר לך עבוד אלהים אחרים" (שמואל א כו, יט),
- 10 וכי מי אמר לו לדוד לך עבוד אלהים אחרים?
- 11 אלא לומר לך: כל הדר בחוץ לארץ - כאילו עובד עבודת כוכבים.

[ב]

- 12 ר' זירא הוה קמשתמיט מיניה דרב יהודה, דבעא למיסק לארץ ישראל,
- 13 דאמר רב יהודה: כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה,
- 14 שנאמר: [קיא ע"א] "בבלה יובאו ושמה יהיו עד יום פקדי אותם נאם ה'" (ירמיהו כז, כב).
- 15 ורבי זירא?
- 16 ההוא בכלי שרת כתיב.
- 17 ורב יהודה?
- 18 כתיב קרא אחרינא: "השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה וגו'" (שיר השירים ב, ז; ג, ה; הש' שם ח, ד)
- 19 ורבי זירא?
- 20 ההוא שלא יעלו ישראל בחומה.
- 21 ורב יהודה?
- 22 "השבעתי" אחרינא כתיב.
- 23 ורבי זירא?
- 24 ההוא מיבעי ליה לכדרבי יוסי ברבי חנינא,
- 25 דאמר: ג' שבועות הללו למה?
- 26 אחת, שלא יעלו ישראל בחומה;
- 27 ואחת, שהשביע הקדוש ברוך הוא את ישראל שלא ימרדו באומות העולם;
- 28 ואחת, שהשביע הקדוש ברוך הוא את העובדי כוכבים שלא ישתעבדו בהן בישראל יותר מדאי.
- 29 ורב יהודה?
- 30 "אם תעירו ואם תעוררו" (שם) כתיב.
- 31 ורבי זירא?
- 32 מיבעי ליה לכדרבי לוי, דאמר: שש שבועות הללו למה?
- 33 תלתא - הני דאמרן,
- 34 אינך - שלא יגלו את הקץ, ושלא ירחקו את הקץ, ושלא יגלו הסוד לעובדי כוכבים.
- 35 "בצבאות או באילות השדה" (שם) -
- 36 אמר רבי אלעזר: אמר להם הקב"ה לישראל: אם אתם מקיימין את השבועה מוטב,
- 37 ואם לאו - אני מתיר את בשרכם בצבאות וכאילות השדה.

[ד]

אמר רב יהודה אמר שמואל: כשם שאסור לצאת מארץ ישראל לבבל, כך אסור לצאת מבבל לשאר ארצות.	38
רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו: אפילו מפומבדיתא לבי כובי.	39
ההוא דנפק מפומבדיתא לבי כובי, שמתיה רב יוסף.	40
ההוא דנפק מפומבדיתא לאסתוניה, שכיב,	41
אמר אביי: אי בעי האי צורבא מרבנן הוה חי.	42
רבה ורב יוסף דאמרי תרוייהו :	43
כשרין שבבבל – ארץ ישראל קולטתן, כשרין שבשאר ארצות - בבל קולטתן.	44
למאי? אילימא ליוחסין,	45
והאמר מר: כל הארצות עיסה לארץ ישראל, וארץ ישראל עיסה לבבל!	46
אלא לענין קבורה.....	47
אמר רב יהודה: כל הדר בבבל - כאילו דר בארץ ישראל,	48
שנאמר: "הוי ציון המלטי יושבת בת בבל" (זכריה ב, יב).	49
אמר אביי, נקטינן: בבל לא חזיא חבלי דמשיח,	50
תרגמה: אהוצל דבנימין, וקרו ליה קרנא דשיזבתא.	51

[ה]

MISHNA: All may force their family to ascend to Eretz Yisrael, i.e., one may compel his family and household to immigrate to Eretz Yisrael, but all may not remove others from Eretz Yisrael, as one may not coerce one's family to leave. Likewise, all may force their family to ascend to Jerusalem, and all may not, i.e., no one may, remove them from Jerusalem. Both men and women may force the other spouse to immigrate to Eretz Yisrael or to move to Jerusalem.

§ In relation to the basic point raised by the mishna concerning living in Eretz Yisrael, the Sages taught: A person should always reside in Eretz Yisrael, even in a city that is mostly populated by gentiles, and he should not reside outside of Eretz Yisrael, even in a city that is mostly populated by Jews. The reason is that anyone who resides in Eretz Yisrael is considered as one who has a God, and anyone who resides outside of Eretz Yisrael is considered as one who does not have a God. As it is stated: "To give to you the land of Canaan, to be your God" ([Leviticus 25:38](#)).

The Gemara expresses surprise: And can it really be said that anyone who resides outside of Eretz Yisrael has no God? Rather, this comes to tell you that anyone who resides outside of Eretz Yisrael is considered as though he is engaged in idol worship. And so it says with regard to David: "For they have driven me out this day that I should not cleave to the inheritance of the Lord, saying: Go, serve other gods" (I Samuel 26:19). But who said to David: Go, serve other gods? Rather, this comes to tell you that anyone who resides outside of Eretz Yisrael is considered as though he is engaged in idol worship.

§ The Gemara relates: Rabbi Zeira was avoiding being seen by his teacher, Rav Yehuda, as Rabbi Zeira sought to ascend to Eretz Yisrael and his teacher disapproved. As Rav Yehuda said: Anyone who ascends from Babylonia to Eretz Yisrael transgresses a positive mitzva, as it is stated:

111a

"They shall be taken to Babylonia and there they shall remain until the day that I recall them, said the Lord" ([Jeremiah 27:22](#)). Based on that verse, Rav Yehuda held that since the Babylonian exile was imposed by divine decree, permission to leave Babylonia for Eretz Yisrael could be granted only by God. The Gemara asks: And how does Rabbi Zeira interpret that verse? The Gemara answers that Rabbi Zeira maintains that that verse is written about the Temple service vessels, and it does not refer to the Jewish people, as the previous verse states: "Thus says the Lord of Hosts, the God of Israel, concerning the vessels that remain in the house of the Lord" ([Jeremiah 27:21](#)). Consequently, Rabbi Zeira sought to ascend to Eretz Yisrael.

The Gemara asks: And how does Rav Yehuda respond to this argument? The verse is clearly referring to the Temple vessels, not to the people. The Gemara answers that another verse is written: "I adjure you, O daughters of Jerusalem, by the gazelles and by the hinds of the field, that you not awaken or stir up love, until it please" ([Song of Songs 2:7](#)). Rabbi Yehuda derived from here that no act of redemption should be performed until a time arrives when it pleases God to bring about the redemption.

And Rabbi Zeira maintains that the oath mentioned in that verse means that the Jews should not ascend to Eretz Yisrael as a wall, i.e., en masse, whereas individuals may immigrate as they wish. The Gemara asks: And what does Rav Yehuda reply to this? The Gemara answers that this command is derived from another verse in which "I adjure you" ([Song of Songs 3:5](#)) is written. The Gemara asks: And how does Rabbi Zeira explain the repetition of this oath in these verses?

The Gemara explains: **That verse is necessary for that which was taught by Rabbi Yosei, son of Rabbi Hanina, who said: Why are these three oaths (Song of Songs 2:7, 3:5, 8:4) needed? One, so that the Jews should not ascend to Eretz Yisrael as a wall, but little by little. And another one, that the Holy One, Blessed be He, adjured the Jews that they should not rebel against the rule of the nations of the world. And the last one is that the Holy One, Blessed be He, adjured the nations of the world that they should not subjugate the Jews excessively. And how does Rav Yehuda respond? It is written: "That you not awaken or stir up love" (Song of Songs 2:7), which serves to amplify and include a prohibition against Jews immigrating to Eretz Yisrael. The Gemara asks: And how does Rabbi Zeira explain the extra emphasis of this phrase?**

The Gemara explains: **He needs this phrase for that which was taught by Rabbi Levi, who said: These six oaths, i.e., the aforementioned three verses containing oaths, each of which contains the phrase "That you not awaken or stir up," why are they necessary? Three are those that we said and explained above. The other three oaths are as follows: That those who know should not reveal the end of days; and that they should not distance the end of days by saying that it is still distant; and that they should not reveal the secret of the Jews to the nations.**

עיון בגמרא

#4 - מהרש"א חידושי אגדות מסכת כתובות דף קי עמוד ב

דומה כמי שאין לו אלוה כו' וכל שאינו דר בא"י אין לו אלוה אלא לומר כו'.
 לכאורה דהא איהו נמי דומה כו' קאמר ומה תיקן בזה טפי שאמר כאילו עובד עבודת כוכבים ונראה לפרש דודאי הקדוש ברוך הוא הוא אלוה כל העולם אבל נקרא אלהי הארץ דהיינו ע"ש א"י כמ"ש הרמב"ן פ' וילך ע"ש והוא ע"פ הדמיון שעמו ישראל הם בארץ והשתא מ"ש כל הדר בא"י דומה כמי שיש לו אלוה ניחא ע"ש אלהי הארץ אבל מ"ש הדר בחו"ל לא יתכן בו לומר שדומה כאילו אין לו אלוה כיון שנקרא ג"כ אלהי עולם ולכך מתמה וכי כל שאינו דר בארץ אין לו אלוה דהא ודאי נשבע שיהיה לנו לאלהים ואין דבר זה תלוי בארץ וקאמר דודאי דומה כמי שאין לו אלוה קאמר דהיינו כאילו אינו מקבל את הקדוש ברוך הוא לאלוה אלא עובד עבודת כוכבים כשאר גויי הארצות עובדי עבודת כוכבים

#5 - תוספתא כתובות

- 1 וכן הוא אומר: "כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת י"י לאמר לך עבוד אלהים אחרים" (שמ"א כו, יט),
- 2 וכי תעלה על דעתך שדוד עובד עבודה זרה היה!?
- 3 אלא דרש דוד ואמר, כל המניח את הארץ בשעת שלום ויוצא לחוצה לארץ כאילו עובד עבודה זרה,
- 4 שנאמר "ונטעתיים בארץ הזאת באמת בכל לבי ובכל נפשי" (ירמיה לב, מא),

#6 - ירמיהו כז, ט-כב

(ט) ואתם אל תשמעו אל נביאיכם ואל קסמיכם ואל חלמתיכם ואל ענניכם ואל כשפיקם אשר הם אמרים אליכם לאמר לא תעבדו את מלך בבל: (י) כי שקר הם נבאים לכם למען הרחיק אתכם מעל אדמתכם והדחתי אתכם ואבדתם: (זט) ואל הפהנים ואל כל העם הזה דברתי לאמר פה אמר ה' אל תשמעו אל דברי נביאיכם הנבאים לכם לאמר הנה כלי בית ה' מושבים מבבלה עתה מהרה כי שקר הם נבאים לכם... כי כה אמר ה' צבאות אלהי ישראל על הכלים הנותרים בית ה' ובית מלך יהודה וירושלם: (כב) בבלה יבאו ושמה יהיו עד יום פקדי אתם נאם ה' והעליתים והשיבתים אל המקום הזה:

#7 - תוספות מסכת כתובות דף קיא עמוד א

בבלה יבאו ושמה יהיו - אף על גב דהאי קרא בגלות ראשון כתיב "ל דבגלות שני נמי קפיד קרא.

#8 - מהרש"א חידושי אגדות מסכת כתובות דף קי עמוד ב

עובר בעשה שנאמר בבלה יבאו ושמה יהיו וגו'. ודאי למאי דמוקי ליה בכלי שרת ע"כ אינו לשון צווי דלאו בידם הוו אלא ירמיה מתנבא שכן יהיה אבל השתא דמשמע ליה דקאי אבני הגלות ליכא לפרושי שמתנבא שכן יהיה דא"כ אין הנבואה אמת דהא חזינן דכמה וכמה דסליקו מבבל לא"י אלא שהוא לשון צווי והנך דסליקו עוברים בעשה ודו"ק:

#9 - שיר השירים

- ב, ז השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ:
- ג, ה השבעתי אתכם בנות ירושלים בצבאות או באילות השדה אם תעירו ואם תעוררו את האהבה עד שתחפץ:
- ה, ח השבעתי אתכם בנות ירושלים אם תמצאו את דודי מה תגידו לו שחולת אהבה אני:
- ח, ד השבעתי אתכם בנות ירושלים מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ:

10#רש"י כתובות קיא ע"א -
שלא יעלו בחומה - יחד ביד חזקה...

11# - מהרש"א חידושי אגדות כתובות קיא ע"א

שלא יעלו ישראל בחומה כו'. רוצה לומר, ודאי דרשות לכל אחד מישראל לעלות לארץ ישראל, אלא שלא יעלו ביחד ביד חזקה ולבנות להם חומות ירושלים

מצוות ישיבת הארץ

12#תוספות מסכת כתובות דף קי עמוד ב

הוא אומר לעלות כו' - אינו נוהג בזמן הזה דאיכא סכנת דרכים והיה אומר רבינו חיים דעכשיו אינו מצוה לדור בא"י כי יש כמה מצות התלויות בארץ וכמה עונשין דאין אנו יכולין ליזהר בהם ולעמוד עליהם.

13# - רמב"ם הלכות מלכים פרק ה הלכה ט, יא, יב

אסור לצאת מארץ ישראל לחוצה לארץ לעולם, אלא ללמוד תורה או לישא אשה או להציל מן העכו"ם ויחזור לארץ, וכן יוצא הוא לסחורה, אבל לשכון בחוצה לארץ אסור אלא אם כן חזק שם הרעב...

הלכה יא

אמרו חכמים כל השוכן בארץ ישראל עונותיו מחולין, שנאמר "ובל יאמר שכן חליתי העם היושב בה נשוא עון", אפילו הלך בה ארבע אמות זוכה לחיי העולם הבא, וכן הקבור בה נתכפר לו, וכאילו המקום שהוא בו מזבח כפרה, שנאמר "וכפר אדמתו עמו", ובפורענות הוא אומר "על אדמה טמאה תמות", ואינו דומה קולטתו מחיים לקולטתו אחר מותו, ואף על פי כן גדולי החכמים היו מוליכים מתייהם לשם, צא ולמד מיעקב אבינו ויוסף הצדיק.

הלכה יב

לעולם ידור אדם בארץ ישראל אפילו בעיר שרובה עכו"ם, ואל ידור בחוצה לארץ ואפילו בעיר שרובה ישראל, שכל היוצא לחוצה לארץ כאילו עובד עבודה זרה, שנאמר "כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבוד אלהים אחרים", ובפורעניות הוא אומר "ואל אדמת ישראל לא יבאו". כשם שאסור לצאת מהארץ לחוצה לארץ כך אסור לצאת מבבל לשאר הארצות, שנאמר "בבלה יובאו ושמה יהיו".

14#השגות הרמב"ן לספר המצוות, מצוות ששכח הרב, עשה ד

מצוה רביעית, שנצטוינו לרשת הארץ אשר נתן האל יתברך ויתעלה לאבותינו לאברהם ליצחק וליעקב ולא נעזבה ביד זולתנו מן האומות או לשממה. והוא אמרו להם "והורשתם את הארץ וישבתם בה כי לכם נתתי את הארץ לרשת אותה והתנחלתם את הארץ" (במדבר לג, נג)...

ואומר אני כי המצוה שהחכמים מפליגין בה והיא דירת ארץ ישראל, עד שאמרו שכל היוצא ממנה ודר בחוצה לארץ היא בעיניך כעובד עבודה זרה, שנאמר "כי גרשוני היום מהסתפח בנחלת ה' לאמר לך עבוד אלהים אחרים", וזולת זה הפלגות גדולות שאמרו בה, הכל הוא ממצוות עשה הזה שנצטוינו לרשת הארץ ולשבת בה. אם כן היא מצוות עשה לדורות מתחייב כל יחיד ממנו ואפילו בזמן גלות, כידוע בתלמוד במקומות הרבה. ולשון ספרי "מעשה ברבי יהודה בן בתירה ור' מתיה בן חרש ור' חנניה בן אחי ר' יהושע ור' נתן שהיו יוצאין חוצה לארץ והגיעו לפלטיה וזכרו את ארץ ישראל וזקפו את עיניהם וזלגו דמעותיהן וקרעו בגדיהם וקראו המקרא הזה 'וירשתה וישבת בה ושמרת לעשות' אמרו ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות שבתורה" (ספרי דברים פ"ס פ).

15# - רמב"ן ויקרא פרק יח

והנה הכתוב שאמר (דברים יא יז) ואבדתם מהרה ושמתם את דברי אלה וגו', אינו מחייב בגלות אלא בחובת הגוף כתפילין ומזוזות, ופירשו בהן כדי שלא יהו חדשים עלינו כשנחזור לארץ, כי עיקר כל המצוות ליושבים בארץ ה'. ולפיכך אמרו בספרי (ראה פ), וירשתם אותה וישבתם בה ושמרתם לעשות (דברים יא לא לב), ישיבת ארץ ישראל שקולה כנגד כל המצוות שבתורה

16# - מגילת אסתר, ר' יצחק די ליאון (על השגות הרמב"ן)

נראה לי כי מה שלא מנאה הרמב"ם הוא לפי שמצוות ירושת הארץ וישיבתה לא נהגה רק בימי משה ויהושע ודוד, וכל זמן שלא גלו מארצם. אבל אחר שגלו מעל אדמתם, אין מצווה זו נוהגת לדורות, עד עת בוא המשיח. כי אדרבה, נצטוינו לפי מה שאמרו בסוף כתובות, שלא נמרוד באומות ללכת לכבוש את הארץ בחזקה. והוכיחו מפסוק "השבעתי אתכם בנות ירושלים וגו'", ודרשו בו שלא יעלו ישראל בחומה.

ומה שאמר הרמב"ן, שהחכמים אמרו כי כיבוש הארץ הוא מלחמת מצוה, זהו כאשר לא נהיה משועבדים לאומות. ומה שאמר עוד שהחכמים הפליגו בשבח דירת הארץ, זה דוקא בזמן שבית המקדש קיים. אבל עכשיו אין מצוה לדור בה. וכן פירשו התוספות שם, גבי "הוא אומר לעלות".

ועוד ראייה שאין בו מצוה, ממה שאמרו גם כן התם "כל העולה מבבל לארץ ישראל עובר בעשה, שנאמר בבלה יובאו ושמה יהיו". ואם היה מצוה בדירת ארץ ישראל בכל הזמנים, איך יבא נביא אחר משה לסתור דבריו, והוא אין נביא רשאי לחדש דבר מעתה, וכל שכן לסתור?

והמאמר שהביא מספרי, שבכו וקראו המקרא הזה "וירשתה וישבת בה", נראה לי שעל שלא היה בידם לקיים מקרא זה, לפי שהיה הבית חרב, היו בוכים, והראיה ממה שקרעו את בגדיהם, שנראה שעל החרבן היו מתאבלים, שאם מצוה זו היתה נוהגת גם לאחר החרבן, למה בכו וקרעו את בגדיהם, והלא גם עתה היו יכולים לקיימה? לכך נאמר שבדאי מצוה זו אינה נוהגת אחר חרבן הבית, שיבנה במהרה בימינו, אמן!

ספר ויואל משה - Argument of the Satmar Rebbe

בן דוד. ומבואר במדרש רבה שיר השירים ע"כ השבעתי אתכם וגו', שלכן נכשלו בימי בן כוזבא. לפי שעברו על השבועה. ונוכל להתבונן מזה עד כמה גדול העונש בהעברה על שבועה זו. ולפי מה שאכתוב אי"ה בפנים באורך יתבאר שיש בעצם הרעיון הזה של קבלת ממשלה לישראל בעצמם לפני ביאת המשיח, מינות וכפירה בדרכי השי"ת. כי אך הוא ית"ש המשעבד והגואל, אפס בלתו ית"ש גואלנו לימות המשיח. וענין שיש בו מינות וכפירה ר"ל,

והנה ראיית כי שורש הטעות הנמשך בזה בעולם, הסיבה הראשונה היא לפי שלא ירדו לעומקן של דברים בביאור הלכה זו של השלש שבועות. עד היכן הדברים מגיעים באיסור הנורא של לקיחת ממשלה טרם הגיע הזמן, וע"כ לא התגברו על תאותם להיות ככל הגוים, עם וממשלה שלא כדת. — ושוב מצאו גם אמתלאות להתחבר עמהם אף שהמה מינים וכופרים ומסיתים ומדיחים, בחושבם שכן הי' בימי אחאב ומנשה, וח"ו הותרה הרצועה להתחבר לממשלה כזאת. וכל זה בא מפיתויי היצר, ושאינו מינות דמשכי, כמו שיתבאר בפנים. והנה עיקר היסוד של איסור שלש השבועות לא מבואר כ"כ היטב בפוסקים כשאר הלכות אחרות המצויין בכל יום ויום בכל הדורות, וכמ"ש

ולא חשבו כלל על כך. ממילא היה דבר שאינו מצוי כלל, ולכן הפוסקים שבכל אלו הדורות לא ראו שום צורך לבאר ענין זה בזמניהם. וע"כ לא נתברר זה כ"כ בפוסקים. אבל כל אשר שם לב לאותן הפוסקים ראשונים וגדולי האחרונים שדברו מזה, ימצאו דברים ברורים שלא לטעות בדבר. והנה זה ודאי שאלו השבועות הנה הלכות קבועות בלי שום חולק, שהרי ר"י בסוף כתובות שחידש את ההלכה שאף יחיד אסור לעלות למדו מאלו השבועות, ור"ז שחלק על ר"י בהלכה זו טרחו שם בגמרא ליישב ולפרש השבועות גם אליבי, אלמא שאי אפשר לומר שיש איזה חולק באלו השבועות. אלא כולי עלמא מודי בהו דהלכתא רבתא נינהו בעונש חמור ומר ר"ל, מה שלא מצינו עונש קשה כזה בשום עבירה שבכל התורה כולה. ולכן נתתי אל לבי להעלות על הגליון ביאור סוגיא זו בכל פרטיה וכל המסתעף בעניני מדינה זו, וההתחברות אליה, וגם לקיחת חלק בהבחירות שלהם, ומה שיוצא בכ"ז הלכה ברורה לאמיתה של תורה.

The Satmarer acknowledges that in other areas, such as earning a livelihood and promoting health, divine governance of human affairs does not contradict human initiative; but he asserts, without adequate distinction, that this does not apply to the redemption of Israel — here only God can act, not man (*VM*, 137). In effect, he seizes upon one strand in the complex Jewish tradition, that of religious quietism, and transforms it into the very fountainhead of Judaism; what we might call “quietistic apoliticism” becomes for him the fundamental expression of Jewish faith. Hence, he considers the very idea of an independent Jewish State, before or without Messiah, as heretical. Political initiative is a gesture of defiance of the divine Redeemer (*VM*, 7); it is an act of arrogance, and is “cynical” or dog-like (*VM*, 113).

From the above, the Satmarer concludes that “forcing the End,” human initiative in precipitating the redemption, is the vilest sin available to Jews today. Zionism is thus the arch-heresy of our times — and, of course, Theodore Herzl is the heresiarch of modern Jewish history. For only God can redeem, and any endeavor by man to hasten the process is a breach of faith and an intolerable and perfidious act of arrogance.

dangling before it the wicked temptation of ZIONISM. In a word, the Neturei Karta's reading of this history is: *demonological*. The State of Israel is a satanic kingdom that has unloosed dark powers upon the Jewish people. The Satmarer even names the demon in charge of this unholy intervention in human affairs: Samael. Samael is frequently mentioned in the Zohar and Kabbalistic literature and occasionally in the Talmud and Midrash. (The Satmarer does not consider a symbolic interpretation of demons.) Samael, general of the profane legions, is charged by God with ensuring the success of Zionism and the State of Israel (*VM* 10). God permits this because Zionism is a *nisayon*, a trial or test for Jews: will they succumb to the evil illusion of their own autonomous initiative in effecting redemption, or will they faithfully refrain from interfering in the course of the divinely preordained destiny of Israel? (*VM* 8). Such demonic

The Satmarer insists that our passage concerning the oaths, despite its obvious non-legal style and form, is not Aggadah but Halakhah (*VM* 12), and he proceeds to apply to it the whole, complex, systematic halakhic methodology of analysis and decision. The results are often grotesque. For instance, this involves him in a number of immediate difficulties — such as Maimonides' omission of the whole passage of “oaths” from his legal code in the Laws of Kings, where he discusses Messiah. The author's response is fanciful, to say the least. He asserts that the “oaths” are not technically oaths but — far more than oaths! They are fundamentals of Judaism, the essence of the faith, and hence not classifiable as ordinary *halakhot* (*VM* 67).

Second, the existence of this group, scandalous as it sometimes may seem, can prove a much needed corrective. There may be a time when Israel will incline to an inflated view of its own power and prowess. Its triumphs may, in the nature of things, go to its head, and militarism may some day turn from an unwanted necessity to a way of life. Moses already warned us against boasting that "my power and my might have wrought all this." Modern Israel must scrupulously avoid this fallacy, a fallacy which is dangerous not only morally and spiritually but also politically. The Neturei Karta are irritating reminders that activism can lead to the illusion of total self-sufficiency, and self-sufficiency to arrogance, and arrogance to presumptuousness.

Arguments for Zionism

Yeshiva.org.il

הסברים של תומכי הציונות

ישנם כמה הסברים מדוע עולים לארץ ישראל חרף השבועה "שלא יעלו כחומה":

1. כשניתן רשיון מאומות העולם לעליה לארץ, אין יותר שבועה) רבי אברהם בורשטיין מסוכטשוב-ה"אבני נזר, "רבי מאיר שמחה הכהן מדוינסק-ה"אור שמח", מהרש"א, הרב אברהם יעלין-ה"אריך אפיים", הרב מנחם מנדל כשר, רבי מאיר יחיאל הלוי האלשטוק, הרב נתן צבי פרידמן-ה"נצר מטעי", הרב ישכר שלמה טייכטל-ה"אם הבנים שמחה", רבי יעקב פרידמן מהוסיאטין, הרב חיים דוד חזן-הראשון לציון, הרב צבי יהודה הכהן קוק, הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג ועוד)
2. אומות העולם הפרו את שבועתם, ולכן גם כלפי ישראל השבועה כבר לא חלה.) רבי שלמה קלוגר, רבי הלל מקולומאייה, הרב פרידמן, הרב מאיר כהנא)
3. עליה בצורה הדרגתית אינה נחשבת כחומה. (רשב"ש, הרב יעלין, הרב יונה דב בלומברג, הרב מאיר בלומנפלד ועוד)
4. אסור לעלות רק מבבל, אבל לא משאר הארצות. (רבי פנחס בעל ה"הפלאה")
5. החומה תקפה לאלף שנה בלבד.) רבי חיים ויטאל, הרב עובדיה הדאיה, הרב מרדכי עטיה ועוד)
6. השבועה היא רק על עליה על מנת לבנות את בית המקדש. הגר"א)
7. כשבני ישראל תקיפים לעלות לארץ ישראל, בטלה השבועה. (רבי מרדכי יוסף מאיז'ביצא- "מי השילוח" ועוד)

8. כבר בגמרא השבועות שנויות במחלוקת, שבמסכת יומא אומר ריש לקיש שהוא שונא את אנשי בבל שלא עלו לארץ בימי עזרא, מכאן שהוא לא הסכים עם רבי זירא שאמר את ענין השבועות. (רבי יהושע פלק- הפני יהושע, הרב מרדכי אליאשברג, הרב עטייה ועוד)
9. רבי זירא חזר בו, שכן במדרש שיר השירים רבה מסופר שהוא הודה שאילו עלו ישראל לא היה נחרב הבית. (הרב שרגא פייבל פרנק, הרב מרדכי עטייה ועוד)
10. רק בעל "מגילת אסתר" על ספר המצוות לרמב"ם פוסק אותן להלכה, אולם כל שאר הפוסקים חולקים עליו- ובראשם הרמב"ן. (הרצ"ה קוק, הרב טייכטל, הרב יעלין, רבי יהושע מקוטנא, הרב בלומברג, ועוד רבים)
11. השבועות הן אגדה ולא הלכה) הרצ"ה קוק, הפני יהושע, הרמב"ם, אבני נזר, הרב כשר, הרב שאול ישראלי ועוד)
12. השבועות הן מעין גזרות משמים, אך לא איסור מעשי, כביכול חומה המונעת מישראל לעלות לארץ) מהר"ל מפראג, הרב כשר, הרב ישראלי, ומשמע כך מהריב"ש, רשב"ש, רבי ישראל משקלוב- ה"פאת השולחן" ועוד)
13. ה"חומה" בטלה כאשר יש סימן לפקידה מאת ה'. ישנם כמה הסברים מהי אותה פקידה:
- a. רשיון אומות העולם הוא פקידה. (הגר"א ועוד)
  - b. התעוררות עם ישראל לשוב לארץ ישראל, נקראת פקידה. (הרב טייכטל)
  - c. התגלות סימני הקץ המגולה הם פקידה.
  - d. הזוועות שהיו בגלות הינן פקידה.
  - e. הופעת הגר"א בעולם היא פקידה, שכן הוא ניצוץ מנשמת משיח בן יוסף. הרב שרגא פייבל פרנק)